

Miljøministeriet
Miljøstyrelsen

FAQ om implementeringen af engangsplastikdirektivet

Ofte stillede spørgsmål

Senest opdateret 8. april 2021

Indhold

Definitioner mm.	4
Er det muligt at indføre en overgangsperiode for forbud og mærkning?	4
Kan direktivfristen udsættes?.....	4
Hvornår betragtes produkter som flergangs- og dermed ikke engangsplastikprodukter?	4
Hvad er plastik?	4
Er viskose plastik?	4
Er bionedbrydeligt og biobaseret plastik omfattet?.....	4
Er et produkt, der primært er andet materiale end plastik, men coatet og linet med plastik omfattet?.....	5
Hvordan er EPS (flamingo) omfattet?	5
Er produkter, der er medicinsk udstyr omfattet?	5
Markedsføring:	5
Hvad betyder markedsføring?.....	5
Må virksomheder sælge ud af lagre?	5
Må virksomheder sælge ud af lagre, der endnu ikke er ankommet til DK?	5
Kan man markedsføre hele sit lager ved at indgå en aftale om aftagelse med en virksomhed i et andet EU-land?	6
Tæller en reklame som et tilbud om salg?	6
Kan man markedsføre produkter, som endnu ikke er produceret?	6
Hvis man har komponenterne til et færdigt produkt før den 3. juli, må man så samle det efter den 3. juli og så sælge det, hvis ordren er lagt før den 3. juli?.....	6
Må man påfylde og markedsføre bægre eller fødevarer beholdere efter d. 3. juli 2021, hvis emballagen er købt inden 3. juli 2021?	6
Tæller markedsføringsbegrebet også ift. produkter bestilt uden for EU?.....	6
Mærkning:	7
Hvad er de generelle krav til mærkningen?	7
Hvor kan mærkerne findes i høj opløsning?.....	7
Skal mærket sidde på selve emballagen eller også på selve produktet?.....	7
Skal mærket både påføres produktet og emballagen i tilfælde af multipak?	7
Skal mærket påføres både drikkebægrene og emballagen rundt om?	7
Hvad er sprogkravene til mærket?	7
Kan produkter, der markedsføres i Danmark mærkes på engelsk?	7
Skal mærket også påføres sekundær emballage, der udelukkende bruges til at præsentere varen (emballage der bruges til at fylde hylderne på salgsstedet)	8
Skal mærket påføres produkter, der udelukkende sælges til erhvervsmæssig brug?	8
Må man anvende trykfarver i PANTONE i stedet for CMYK?.....	8
Udvidet producentansvar og oprydningsansvar	8
Hvordan udmøntes producentansvaret?	8
Tænkes udmøntningen sammen med det udvidede producentansvar for emballage?	8
Hvem er omfattet som producenten?	8
Produktkrav	9

Hvordan udformes kravet om, at låg skal sidde fast?	9
Forbrugsreduktion	9
Hvordan implementeres kravet om forbrugsreduktion?.....	9
Fiskeredskaber	9
Falder skibe under definitionen af fiskeredskab, der indeholder plastik?	9
Hvem er omfattet som producent af fiskeredskaber, der indeholder plastik?.	9
Hvad er markedsføring i denne sammenhæng?	9

Definitioner mm.

Er det muligt at indføre en overgangsperiode for forbud og mærkning?

Nej. En overgangsperiode vil være i strid med direktivet, og dermed i strid med reglerne for varernes fri bevægelighed på det indre marked. Se spm/svar om mulighed for salg af lagre af produkter, der er markedsført før d. 3. juli 2021.

Kan direktivfristen udsættes?

Nej. Fristerne for implementering er fastlagt med direktivet og skal følges af medlemslandene.

Hvornår betragtes produkter som flergangs- og dermed ikke engangsplastikprodukter?

Der er retningslinjer for, hvornår et produkt ikke betragtes som et engangsplastikprodukt. Engangsplastikprodukter defineres i direktivet som produkter, der ikke er udtænkt, designet eller markedsført med henblik på i sin levetid, at gennemgå et antal ture eller cyklusser ved at blive returneret til en producent til genpåfyldning eller genbrug til det samme formål, som det blev udtænkt til.

Flergangsbrug kan således vurderes ved at overveje produktets forventede funktionelle levetid, dvs. om det er beregnet og designet til at blive brugt flere gange inden endelig bortskaffelse uden at miste produktets funktionalitet, fysisk kapacitet eller kvalitet. Relevante produktdesignegenskaber inkluderer materialesammensætning, vaskbarhed og reparationsevne, som vil muliggøre flere ture og rotationer til samme formål som produktet blev oprindeligt udtænkt.

Hvad er plastik?

Plastik er et materiale bestående af en polymer, hvortil tilsætningsstoffer kan være blevet tilføjet eller andre stoffer, og som kan fungere som strukturel hovedbestanddel i slutprodukter. Denne definition dækker også visse naturlige polymerer.

Er viskose plastik?

Ja. I den nuværende version af Kommissionens guidelines. Guidelines er dog ikke endelige.

Er bionedbrydeligt og biobaseret plastik omfattet?

Ja. Bionedbrydelige og biobaserede plastiktyper er omfattet af direktivet. Plastik fremstillet af modificerede naturlige polymerer eller plastik fremstillet af biobaserede, fossile eller syntetiske udgangsstoffer forekommer ikke naturligt og er derfor omfattet.

Definitionen af plastik omfatter derfor polymerbaserede gummiprodukter og biobaserede og bionedbrydelige plastiktyper, uanset om de er afledt af biomasse eller er beregnet til biologisk nedbrydning over tid.

Er et produkt, der primært er andet materiale end plastik, men coatet og linet med plastik omfattet?

Ja. Produkter såsom tallerkener, sugerør eller drikkebægre mm., der har en plastikcoating eller plastiklining for at gøre dem eksempelvis vandtætte eller fedtafvisende, er omfattet af direktivet.

Hvordan er EPS (flamingo) omfattet?

Forbud mod markedsføring af produkter i EPS (ekspanderet polystyren) omfatter fødevarerholdere til take-away, drikkevarerholdere og drikkebægre inklusive eventuelle kapsler og låg. Fødevarerholdere af EPS er dog kun omfattet af forbud mod markedsføring, såfremt indholdet kan fortæres direkte fra emballagen, dvs. indholdet ikke kræver stegning, kogning eller anden opvarmning. Forbud mod markedsføring omfatter således f.eks. ikke transportkasser i EPS eller lignende.

Produkter af XPS (ekstruderet Polystyren) er ikke omfattet af direktivet.

Er produkter, der er medicinsk udstyr omfattet?

Produkter, som f.eks. inkontinensbind, der betegnes som medicinsk udstyr er ikke undtaget af forbuddet og mærkningen. Der er i direktivet en undtagelse for medicinsk udstyr, men den gælder specifikt for drikkevarerholdere og drikkeflasker.

Markedsføring:

Hvad betyder markedsføring?

”Bringe i omsætning” i henhold til den blå vejledning: Markedsføring er den første tilgængeliggørelse af et produkt på markedet. Dvs. første gang et produkt leveres med henblik på distribution, forbrug eller anvendelse. Det er således udelukkende producenter eller importører, der foretager markedsføringen.

Tilgængeliggørelsen af et produkt forudsætter et tilbud eller en aftale (skriftlig eller mundtlig) mellem to eller flere juridiske eller fysiske personer om overførslen af ejerskab, besiddelse eller anden rettighed i forbindelse med det pågældende produkt, når produktionsfasen er afsluttet. Overførsel kræver ikke nødvendigvis fysisk overdragelse af produktet.

For generelle tvivl om fortolkning af markedsføringsbegrebet henvises ligeledes til Kommissionens Blå Vejledning: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=OJ%3AC%3A2016%3A272%3ATOC>

Må virksomheder sælge ud af lagre?

Ja, men kun lagre af varer, der er markedsført før 3. juli 2021. Kravet om markedsføring gælder hvert enkelt produkt og ikke en produkttype.

Må virksomheder sælge ud af lagre, der endnu ikke er ankommet til DK?

Ja, der behøver ikke at være tale om faktisk/fysisk levering af produkterne, for at der er tale om markedsføring. ”Levering” i relation til markedsføringsbegrebet omfatter ethvert tilbud vedrørende distribution, forbrug, der kan resultere i faktisk levering (f.eks. et købstilbud eller reklamekampagner).

Kan man markedsføre hele sit lager ved at indgå en aftale om aftagelse med en virksomhed i et andet EU-land?

Ja, det kan man i princippet godt. Det vil dog tælle som ny markedsføring, hvis produkterne alligevel ikke ønskes markedsført til den pågældende virksomhed. I det tilfælde, hvor der indgås en ny aftale om salg af de samme produkter efter den 3. juli 2021, vil produkterne skulle leve op til mærkningskravene og kan ikke sælges uden mærkning.

Tæller en reklame som et tilbud om salg?

En generel reklame i f.eks. en ugeavis kan ikke betragtes som (et konkret) tilbud, men reklame i form af konkret(e) tilbud direkte til en potentiel(le) køber(e) må tælle som tilbud og dermed som at bringe i omsætning.

Dog vil reklame på internettet have mere karakter af direkte tilbud.

Kan man markedsføre produkter, som endnu ikke er produceret?

Nej. Markedsføring kræver, at produktet eksisterer fysisk. Jf. den blå vejledning: *"Et tilbud eller en aftale indgået før produktionsfasens afslutning kan ikke betragtes som at bringe i omsætning (f.eks. et tilbud om at fremstille et produkt ifølge bestemte specifikationer, som kontraktens parter har aftalt, når produktet først vil blive fremstillet og leveret på et senere tidspunkt)."*

Hvis man har komponenterne til et færdigt produkt før den 3. juli, må man så samle det efter den 3. juli og så sælge det, hvis ordren er lagt før den 3. juli?

For f.eks. plastikbestik fastgjort til bægre/fødevarer beholdere betragtes de som 'markedsført' når de er leveret til distributøren/(fødevarer) producenten, som efterfølgende fastgør dem til bægret/beholderen.

Endvidere gælder EU-harmoniseringsreglerne for færdigvarer. Dette omfatter i visse tilfælde også delkomponenter, fittings og tilbehør, jf. Den blå vejledning s. 16, afsnit 4.

Må man påfylde og markedsføre bægre eller fødevarer beholdere efter d. 3. juli 2021, hvis emballagen er købt inden 3. juli 2021?

Fødevarer beholderen/bægret betragtes som 'markedsført', når den leveres tom til en producent, der påfylder beholderen/bægret eller endda før det, dvs. når en producent leverer den til en grossist/distributør, som igen leverer den til producenten, med henblik på påfyldning.

Tæller markedsføringsbegrebet også ift. produkter bestilt uden for EU?

Ja. Ifølge den blå vejledning:

*"EU-harmoniseringslovgivningen gælder for alle former for salg. Et produkt, der tilbydes i et katalog eller ved elektronisk handel, skal overholde EU-harmoniseringslovgivningen, når tilbuddet i kataloget eller på webstedet **er rettet mod EU-markedet** (dvs. også varer fra tredjeland –fremhævet) og omfatter et bestillings- og forsendelsessystem."*

”EU-harmoniseringslovgivningen gælder for nyfremstillede produkter, men også for brugte produkter fra et tredjeland, første gang de indføres i EU.”

Dette læses som, at ud over de nyfremstillede produkter fra tredjeland, gælder det også brugte produkter fra tredjeland – i modsætning til brugte produkter fra EU.

Mærkning:

Hvad er de generelle krav til mærkningen?

De generelle krav til mærkningen kan findes i Kommissionens forordning, som har direkte retsvirkning. Forordningen indeholder detaljerede beskrivelser af de specifikke regler for mærkningen, herunder udseende, placering og sprog.

Forordningen kan findes her: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/?uri=CELEX%3A32020R2151&qid=1608287076947>

Hvor kan mærkerne findes i høj opløsning?

Mærket kan hentes i høj opløsning, og på alle medlemslandenes sprog, gennem følgende link: https://ec.europa.eu/environment/topics/plastics/single-use-plastics/sups-marking-specifications_en

Skal mærket sidde på selve emballagen eller også på selve produktet?

Mærket skal sidde på emballagen. For drikkebægrene gælder dog, at mærket skal påføres selve drikkebægrene.

Skal mærket både påføres produktet og emballagen i tilfælde af multipak?

Hvor der er tale om multipak, skal mærket både påføres selve produktets emballage og multipakningsemballagen.

Skal mærket påføres både drikkebægrene og emballagen rundt om?

For drikkebægrene gælder, at mærket skal påføres selve drikkebægrene. Mærket skal ikke påføres emballage rundt om drikkebægrene.

Hvad er sprogkravene til mærket?

Mærkningens oplysningstekst skal være skrevet på det eller de officielle sprog i den eller de medlemsstater, hvor engangsplastikproduktet markedsføres. Dvs. at mærket skal påføres på dansk i Danmark. Hvis oplysningsteksten skal påføres emballagen i et eller flere af medlemsstaternes officielle sprog (i de tilfælde, hvor et produkt markedsføres i flere medlemsstater), skal den oversatte oplysningstekst anbringes enten lige under mærkningen eller inde i den rektangulære, sorte rubrik under det første sprog, men skal i alle tilfælde være klart synlig. I særlige tilfælde, hvor der er begrænset plads på forsiden eller toppen af emballagen, kan oplysningstekst oversat til et eller flere af medlemsstaternes officielle sprog anbringes et andet sted på emballagen, så tæt på mærkningen som muligt, men skal i alle tilfælde være klart synlig.

Kan produkter, der markedsføres i Danmark mærkes på engelsk?

Nej. Produkterne skal mærkes med den danske version af mærket.

Skal mærket også påføres sekundær emballage, der udelukkende bruges til at præsentere varen (emballage der bruges til at fylde hylderne på salgsstedet)

Den sekundære emballage skal påføres mærkning, jf. emballagedirektivet. Emballage der bruges til at præsentere varer eller fylde hylder på salgsstedet, og som forbrugeren ikke får med sig ifm. købet, betragtes som transportemballage eller tertiær emballage. Denne emballage skal derfor ikke mærkes.

Skal mærket påføres produkter, der udelukkende sælges til erhvervsmæssig brug?

Ja. Mærket skal påføres alle emballager eller produkter, der er omfattet. Det gælder eks. også vådservietter, der udelukkende markedsføres mhp. Brug i erhvervsmæssig sammenhæng.

Må man anvende trykfarver i PANTONE i stedet for CMYK?

Nej. Det mærke, der påtrykkes, skal overholde retningslinjerne angivet i forordningen, som findes her: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/?uri=CELEX%3A32020R2151&qid=1608287076947>

Udvidet producentansvar og oprydningsansvar

Hvordan udmøntes producentansvaret?

Detaljerne fastlægges på bekendtgørelsesniveau. Det skyldes, at det kan være nødvendigt løbende at tilpasse reglerne for ordningernes administration. Det er en fordel for virksomhederne, at der løbende kan forenkles og tilpasses på en smidig måde. Producentansvaret skal udmøntes på en måde, der er til at administrere og som giver mening for de berørte virksomheder. Det arbejde er påbegyndt i dialog med interessenterne.

Regeringen har nedsat et Samarbejdsforum for producentansvar, hvor repræsentanter fra både kommuner (KL, DAF) og producenter (DI, DE, L&F) skal drøfte og komme med anbefalinger til, hvordan de mange detaljer i de nye producentansvarsordninger fastlægges bedst muligt.

Tænkes udmøntningen sammen med det udvidede producentansvar for emballage?

Ja. Der er tæt sammenhæng mellem producentansvar for engangsplastik og producentansvar for emballage, da affald fra disse produkter ender i de samme affaldsspande. Derfor tænkes udmøntningen af disse producentansvar sammen.

Hvem er omfattet som producenten?

Der skal indføres udvidet producentansvar for en række engangsplastikprodukter, som markedsføres i medlemsstaten, jf. engangsplastikdirektivets artikel 8, stk. 1.

Direktivet afgrænser producenten til enhver person, der er etableret i en medlemsstat, og som enten fremstiller, påfylder, sælger eller importerer et produkt, og markedsfører produktet i den pågældende medlemsstat.¹

¹ Derudover betragtes personer, der er etableret i en anden medlemsstat/tredjeland, og som via fjernsalg sælger produkter i en anden medlemsstat, også som producenter. De såkaldte "distancesælgere". For fuldstændig ordlyd af producentdefinitionen se direktivets artikel 3, nr.11.

Produktkrav

Hvordan udformes kravet om, at låg skal sidde fast?

Kravet udformes pba. af en standard, der udvikles for Kommissionen af europæiske standardiseringsorganisationer. Standarden udvikles som en testmetode, der kan påvise, at låget lever op til, at forbrugeren ikke kan skille låget fra beholderen. Kravet vil gælde fra 3. juli 2024, jf. frist i direktivet.

Forbrugsreduktion

Hvordan implementeres kravet om forbrugsreduktion?

Kravet om forbrugsreduktion er implementeret i Klimplan for affald og cirkulær økonomi, hvoraf det fremgår at: *"Der fastsættes mål om 50 pct. reduktion af visse take-away-emballager af plastik i 2026. Målet skal i første omgang søges opnået via et forpligtende sektorsamarbejde i restaurationsbranchen. Hvis ikke målet nås af den vej, skal der sættes ind med yderligere regulering, som drøftes i aftalekredsen"*. Planen kan findes her:

<https://www.regeringen.dk/media/9591/aftaletekst.pdf>. Miljøstyrelsens Nationale Plastikcenter kan kontaktes for mere viden om sektorsamarbejdet på plastikviden@mst.dk.

Fiskeredskaber

Falder skibe under definitionen af fiskeredskab, der indeholder plastik?

Nej. Skibe er ikke omfattet af direktivet. Det samme gælder for beklædning som fx waders, regntøj etc. Fiskeredskab defineres i direktivet som "enhver genstand eller udstyrsdel, der anvendes til fiskeri eller akvakultur, til at spore, fange eller opdrætte biologiske havressourcer, eller som flyder på havfladen og benyttes med det formål at tillokke, fange eller opdrætte sådanne biologiske havressourcer".

Hvem er omfattet som producent af fiskeredskaber, der indeholder plastik?

Der skal indføres udvidet producentansvar for fiskeredskaber, der indeholder plastik, og som markedsføres i medlemsstaten, jf. engangsplastikdirektivets artikel 8, stk. 8.

Direktivet afgrænser producenten til enhver person, der er etableret i en medlemsstat, og som enten fremstiller, påfylder, sælger eller importerer et produkt, og markedsfører produktet i den pågældende medlemsstat.²

Hvad er markedsføring i denne sammenhæng?

Det er defineret i direktivets art. 3, at markedsføring skal forstås som den første tilgængeliggørelse af et produkt på en medlemsstats marked. Tilgængeliggørelse

² Derudover betragtes personer, der er etableret i en anden medlemsstat/tredjeland, og som via fjernsalg sælger produkter i en anden medlemsstat, også som producenter. De såkaldte "distancesælgere". For fuldstændig ordlyd af producentdefinitionen se direktivets artikel 3, nr.11.

på markedet indebærer levering af et produkt med henblik på distribution, forbrug eller anvendelse på en medlemsstats marked som led i erhvervsvirksomhed hvad enten det sker mod eller uden vederlag (se også spg. om markedsføring under overskriften forbud og mærkning, og henvisning til Kommissionens Blue Guide).

Dette kan umiddelbart tolkes i den retning, at selvom fx net(dele) købes uden for Danmark af en distributør, der efterfølgende sælger nettet videre til butikker eller fiskere i Danmark, så er det distributøren, der betragtes som den, der er omfattet af producentansvaret (altså "producenten"). Dette fordi det er distributøren, der har stået for den første tilgængeliggørelse på det danske marked ved at sælge det til en butik/fisker i Danmark. Dette gælder fx også, hvis distributøren sælger videre til en erhvervs- eller fritidsfisker, der selv eftermonterer net el. lign.

Den nærmere definition vil blive fastlagt ved bekendtgørelse frem mod ikrafttrædelse af producentansvaret, som skal ske senest 31. december 2024.

For yderligere spørgsmål kontakt Det Nationale Plastikcenter via:

<https://plastikviden.dk/stil-spoergsmaal-og-faa-svar/>